

Sygn. akt II CSK 353/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. R.
przeciwko B. Spółce Akcyjnej w W.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 1063/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. R. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 stycznia 2015 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 maja 2014 r., którym oddalono powództwo przeciwko B. S.A. z siedzibą w Warszawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, tylko skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Powód oparł wniosek na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sformułowane w formie pytania: „Czy sąd ma uprawnienie do odmowy kontynuowania postępowania dowodowego przy założeniu bezzasadności roszczenia

przytoczonego w pozwie, jeżeli przeświadczenie to prowadzi do sytuacji rzeczywistego pozbawiania powoda możliwości dowiedzenia swoich twierdzeń, okoliczności spornych, niezaprzeczonych oraz dostatecznie niewyjaśnionych, gdy mają one decydujący wpływ na wynik sprawy ?”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.).

Wywód przedstawiony przez skarżącego nie odpowiada powyższym wymaganiom. Oparty jest on na prezentacji poglądów orzecznictwa, poczynając od roku 1966 r. do 2014 r., która ma wykazywać rzekomą jego sprzeczność. Ma ona jednak jedynie walor analizy historycznej. Skarżący pomija bowiem dokonane w tym okresie istotne zmiany modelu postępowania w sprawach cywilnych, leżące u podstaw zmiany nie tylko części zasad procesu cywilnego (rezygnacja z tzw. aktywnej roli sądu, powrót do procesu w pełni kontradyktoryjnego) ale i rozwiązań szczegółowych (m.in. wprowadzenia prekluzji procesowej, zmiana zasad zgłaszania dowodów). Nie odnosi się również do przyczyn oddalenia wniosków dowodowych w rozpoznawanej sprawie (braku tezy we wniosku dowodowym oraz zbędności ustalania wysokości szkody wobec niewykazania istnienia podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej). Stanowisko, że „skoro strony a nie sąd są odpowiedzialne za wynik procesu,

to nierozzerwalną konsekwencją winno być umożliwienie im przedstawienia materiału pozwalającego poczynić ustalenia faktyczne, dowodzące zasadności roszczenia, z których wywodzą skutki prawne” w istocie pomija wskazane okoliczności i ma charakter postulatu *de lege ferenda*. Podkreślić ponadto należy, że ustalenia faktyczne i ocena dowodów nie mogą być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.)

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Uwzględniając okoliczności sprawy oraz sytuację majątkową powoda w oparciu o zasadę słuszności oddalono wniosek pozwanego o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).